

tETra

Erityistoimihenkilöt ET ry:n jäsenlehti

1/2009

- 3 Tule kevätkokoukseen!
- 5 Palkkasuositus liikuntakeskuksille ja kuntosaleille
- 10 Kulttuuri ja matkailu luovat hyvinvointia
- 20 Huuhaata Mikkelissä?





Syksyllä alkanut taantuma jatkuu. Maan hallitus tarjoaa erilaisia keinoja tilanteesta selviämiseksi. Yhdeksi keinoksi on esitetty eläkeiän nostamista 65 vuoteen. Samaan aikaan käydyissä YT-neuvotteluissa tuntuu yleisenä trendinä olevan se, että yli viisvitiset irtisanotaan. ET:n jäsenistä 742:lle maksettiin työttömyyskorvausta viime vuoden aikana. Työttömistä noin 40 prosenttia oli yli 50-vuotiaita.

Ammattiliittojen ERTO-TU-Suora-MDU-yhteistyö jäsenten edunvalvonnan tehostamiseksi on siirtynyt seuraavaan vaiheeseen. Syksyllä liittojen hallinnot päättivät, että selvitetään uuden liiton mahdollisuudet; työ sai nimekseen ULA-projekti. Kevään aikana viisi pientyöryhmää selvittää asiaa eri näkökohdista käsin ja touko-kesäkuussa hallinnot päättävät näiden selvitysten ja tehdyn riskianalyysin pohjalta jatkosta. Tehdäänkö aiesopimus vai lähdetäänkö kukin taholleen jää nähtäväksi. Jos aiesopimus solmitaan, uusi liitto aloittaa toimintansa vuoden 2010 alusta. Elämme jännittäviä aikoja. Kevätkokouksen 18.4. yhteydessä on oiva tilaisuus keskustella aiheesta.

Syyskokouksessa päättämämme linjan mukaisesti yhdistyksen jäsenlehti on uusittu. Lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa ja lähetetään jäsenille suoraan eikä viimevuotiseen tapaan ERTO-lehden välissä. Lehden nimenä säilyi edelleen tETra. Tässä ensimmäisessä numerossa esittelemme yhdistyksemme monista toimialoista ne, jotka ovat tehostetun jäsenhankinnan kohteena tänä vuonna eli pieneläinlaitajat, kuntosaleilla, matkailun ja kulttuurin piirissä työskentelevät sekä vuokratyöalalla olevat.

Lehti uudistuksemme johtui osittain myös ERTOsta ja Itellasta. Jälkimmäinen nosti hinnoitteluaan niin, ettei säästöä enää syntynyt. Myös ERTO-lehti on muuttanut ja ensimmäinen numero ilmestyy maaliskuun lopulla ja on nimeltään TOIMI. Lehti ilmestyy kuusi kertaa tänä vuonna.

TOIMI sisältää yleisempiä kaikkia jäseniä kiinnostavia aiheita. Lehdessä on myös järjestöosio, josta löytyy jäsenyhdistysten ilmoitukset. Tarkoitus on pitää tETra edelleenkin jäsenläheisenä ja kertoa tilaisuuksistamme ja jäsenistämme enemmän. Ajankohtaisuus varmasti kärsii siitä, että lehti ilmestyy vain kaksi kertaa vuodessa.

Kehitämme myös kotisivujamme, jotta ne palvelisivat jäsenistöä parhaalla mahdollisella tavalla. Uutena tiedotusmuotona on sähköinen jäsenkirje noin kerran kuukaudessa. Uutiskirje julkaistaan kotisivuillamme www.etry.fi. Tartu mahdollisuuteen osallistua ja vaikuttaa asioihin.

Antoisia lukuhetkiä uudistuneen tETran parissa,

Seija Pyökeri
seija.pyokeri@erto.fi

tETra

Julkaisija:

Erityistoimihenkilöt ET ry.
Asemamiehenkatu 4, 00520 Helsinki

ET ry on Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO ry:n jäsenyhdistys. www.etry.fi

Päätoimittaja:

Seija Pyökeri, puheenjohtaja ET ry

Ulkoasu ja taitto:

Codesign Oy, Helsinki

Painopaikka:

Ykkös Offset Oy

Kutsu kevätkokoukseen!

Erytistoimihenkilöt ET ry 18.4.2009
Hotelli Kalastajatorppa,
osoite Kalastajatorpantie 1, Helsinki

ERITYISTOIMIHENKILÖT ET ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina 18.4.2009 alkaen klo 14.30 Helsingissä Hotelli Kalastajatorpalla. Yhteiskuljetus Kiasman edestä (Mannerheiminaukio 2) lähtee klo 10.00.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 §:n kevätkokoukselle määräämät asiat. Kokousasiakirjat lähetetään etukäteen kokoukseen ilmoittautuneille sähköpostilla tai tarvittaessa postin välityksellä.

Kokoukseen osallistuville yhdistyksen jäsenille korvataan matkakulut matkustusohjesäännön mukaisesti halvinta kulkuneuvoa käyttäen kotipaikkakunnalta kokouspaikkakunnalle. Kerro ilmoittautumisen yhteydessä matkalipputoiveesi. Pääkaupunkiseudulta (Helsinki-Espoo-Kauniainen-Vantaa) tuleville ei korvata matkakuluja.

Yhdistyksen sääntöjen 12 §:n mukaan yhdistyksen jäsenet voivat tehdä aloitteita yhdistyksen kokoukselle. Kirjallinen aloite päätösehdotuksineen tulee jättää hallitukselle viimeistään kolmekymmentä (30) päivää ennen kokousta.

Ilmoittautumiset 3.4. mennessä joko kotisivuilla www.etry.fi olevan kaavakkeen kautta tai Anna Vuorisalolle p. 050 341 5932 tai sähköpostilla sihteeri@etry.fi.

Katso tarkemmat tiedot www.etry.fi.

Päivän ohjelma

10.00 **Bussikuljetus** Kiasman edestä (Mannerheiminaukio 2) Kalastajatorpalle
10.30 **Aamukahvi**
11.00 **ULA-projektin tilannekatsaus ERTO-TU-Suora-MDU-yhteistyöstä yhteisen liiton perustamiseksi**
ERTOn puheenjohtaja Tapio Huttula
12.00 **Muistikoulutus – Salaisuus, miten voit oppia yliluonnollisen muistin LL, muistikouluttaja, taikuri Martti Vannas**
13.00 **Lounas**
14.30 **Kevätkokous**
15.30 **Iltapäiväkahvi**
16.00–18.00 **Erytistoimihenkilöt ET:n, Tietoalan toimihenkilöiden ja Tilitoimihenkilöt TITO:n jäsenten väliset leikkimieliset olympialaiset**

Lisätietoja löydät ETn nettisivuilta www.etry.fi

Esityslista

18.4.2009 klo 14.30

Paikka Hotelli Kalastajatorppa, Kalastajatorpantie 1, Helsinki

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Kokouksen työjärjestys
5. Kokouksen äänestysmenettely
6. Hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta ja taloudesta edellisestä toimintavuotena
7. Tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto edellisen vuoden tileistä ja talouden hoidosta
8. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja muille tilivelvollisille
9. Alijäämän kattaminen
10. Kokoukselle tehdyt aloitteet
11. Ilmoitusasiat
12. Muut mahdolliset asiat
13. Kokouksen päättäminen





ET:n hallitus 2009

ET:n puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Puolet hallituksen varsinaisista ja varajäsenistä on vuosittain erovuorossa. Hallituksen puheenjohtajan ja uusien jäsenten valinta tapahtuu sääntöjen mukaan syyskokouksessa. Hallituksen kokoonpanossa pyritään huomioimaan eri toimialojen edustavuus ja alueellinen kattavuus. Hallitus kokoontuu yleensä 10–11 kertaa vuodessa.

Jos Sinulla on toivomuksia tai haluat muuten ottaa kantaa yhdistyksen toimintaan, voit ottaa yhteyttä kehen tahansa hallituksen jäsenistä. Meille voi lähettää yhteisesti postia sähköpostilla et@etry.fi tai osoitteella ET ry, Asemamiehenkatu 4, 00520 Helsinki.

Puheenjohtaja

Seija Pyökeri

Vantaa
järjestö
seija.pyokeri@erto.fi
puh. 050 559 3142

Varsinaiset jäsenet:

Varapuheenjohtaja, Olokolo-vastaava

Virpi Pelttari
Sastamala
pienet toimialat
virpi.pelttari@erto.fi
puh. 050 377 1961

Sihtööri

Anna Vuorisalo
Espoo
isännöinti
anna.vuorisalo@erto.fi

Tarja Haili

Hyvinkää
kulttuuri ja matkailu
tarja.haili@erto.fi

Antti Hallia

Helsinki
järjestö
antti.hallia@erto.fi

Tiina Immonen

Turku
kiinteistö
tiina.immonen@tys.fi

Kristiina Turpeenniemi

Lappeenranta
fitness

Varajäsenet:

Katri Hirvonen-Nurmi

Helsinki
kulttuuri
katri.hirvonen-nurmi@erto.fi

Päivi Kuosmanen

Joensuu
asianajo
paivi.kuosmanen@erto.fi

Anja Palonen

Tampere
asianajo
anja.palonen@erto.fi

Marjut Roiha-Kuivalainen

Tampere
palvelu
marjut.roiha-kuivalainen@erto.fi

Eila Taurén

Savonlinna
matkailu
eila.tauren@erto.fi



Liikuntakeskusten ja kuntosalien maksamat palkat vuonna 2009

ERTO on valmistellut suosituksen liikuntakeskuksien ja kuntosalien toimihenkilöille maksettavista vähimmäispalkoista. Suositus on ensimmäinen laatuaan ja pohjautuu liiton tekemiin palkka- ja työehtokyselyihin.

Palkkasuositus rakentuu kolmeen palkkaryhmään. Niistä ensimmäiseen (palkkaryhmä 1) sijoittuvat toimihenkilöt, joiden työhön kuuluu vastaanotto- ja taloushallintotehtävät. Palkkaryhmään 2 sijoittuvat yksinomaan ohjaustehtävissä toimivat toimihenkilöt. Palkkaryhmä 3 puolestaan tarkoittaa edellisten tehtävien yhdistelmätoimenkuvaa eli työhön kuuluu sekä asiakaspalvelu- että ohjaustehtäviä. Oheen liitettyssä taulukossa on mainittu esimerkkiluontoisesti sellaisia tehtäviä, jotka voivat kuulua toimihenkilön työnkuvaan.

Alueellisesti palkkasuositus on jaettu pääkaupunkiseutuun (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) ja muuhun Suomeen.

Palkkataulukosta ilmenevät sekä kuukausipalkkaiselle että tuntipalkkaiselle toimihenkilölle maksettava vähimmäispalkka. Lisäksi suositukseen liittyy myös lähinnä kuukausipalkkaisiin sovellettava kokemusvuosisisjärjestelmä. Kokemusaikaa kerryttää voimassaoleva työsuhde ja lisäksi mahdollinen aiempi kokemus alan tehtävistä. Kokemusvuosisisät on porrastettu työsuhteen keston mukaan: kokemusvuosisisä tulee

Liikuntakeskukset ja kuntosalit VÄHIMMÄISPALKKASUOSITUS VUODELLE 2009

Palkkaryhmä 1. Vastaanotto- ja taloushallintotehtävät

Asiakaspalvelu esimerkiksi neuvonta ja opastus, ajanvarausten hoitaminen, asiakasrekisterin hoitaminen, palveluiden myynti ja markkinointi

Työaika enintään 7,5 tuntia päivässä ja 37,5 tuntia viikossa tai keskimäärin enintään 37,5 tuntia viikossa. Kunakin työpäivänä ruokailutauko puoli tuntia, joka luetaan työaikaan, jos toimihenkilö ei voi esteettömästi poistua työpaikalta tauon aikana.

Taloushallinto esimerkiksi avustava kirjanpito, maksuliikenne ja kassanhoito

Palkkaryhmä 1

Pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen)

Työsuhteen kesto	0–2 vuotta	3 vuotta	5 vuotta	8 vuotta	11 vuotta
Kuukausipalkka / euroa	1 500	1 575	1 654	1 737	1 824
Tuntipalkka / euroa	9,49	9,97	10,47	10,99	11,54

Muu Suomi

Kuukausipalkka / euroa	1 425	1 496	1 571	1 650	1 733
Tuntipalkka / euroa	9,02	9,47	9,94	10,44	10,97

Palkkaryhmä 2. Ohjaustehtävät

Ohjaustehtäviä hoitavilla toimihenkilöillä ei ole asiakaspalveluun tai taloushallintoon liittyviä tehtäviä ohjauksen ohella.

Ohjaustunnit 1: Kehon hallinta esim. venyttely, kiertoarjoittelu, asahi

Ohjaustunnit 2: Lihaskunto esim. niska & selkä, sisäpyöräily, Body-tunnit, Wave,

keppijumppa, vesipyöräily, pallojumppa, Switching, vesiliikunta, Les Mills

Ohjaustunnit 3: Koreografiset ohjaukset/ aerobic/askelsarjat (liikkuvat tunnit) esim. aerobic, step, tanssilliset tunnit

Ohjaustunnit 4: Erikoisohjaukset esim. Sambic, Pilates, Personal Training, Balletone, joogapainonhallinta, Chiball

Palkkaryhmä 2.

	<i>Pääkaupunkiseutu</i>	<i>Muu Suomi</i>
Ohjaustunnit 1	24 euroa	22 euroa
Ohjaustunnit 2	26 euroa	24 euroa
Ohjaustunnit 3	28 euroa	26 euroa
Ohjaustunnit 4	29 euroa	27 euroa

Palkkaryhmä 3. Asiakaspalvelu- ja ohjaustehtävät

Tehtäviin kuuluu sekä asiakaspalvelu- että ohjaustehtäviä. Kuukausipalkkaisen toimihenkilön työajasta enintään 30 % on oh-

jaustehtäviä. Jos niitä on enemmän, lisäohjaustunneista maksetaan erikseen ohjaustuntien mukaan.

Palkkaryhmä 3

Pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen)

Työsuhteen kesto	0–2 vuotta	3 vuotta	5 vuotta	8 vuotta	11 vuotta
Kuukausipalkka / euroa	1 680	1 764	1 852	1 945	2 042
Tuntipalkka / euroa	10,68	11,16	11,72	12,31	12,92

Muu Suomi

Kuukausipalkka / euroa	1 600	1 680	1 764	1 852	1 945
Tuntipalkka / euroa	10,13	10,63	11,16	11,72	12,31

maksettavaksi ensimmäisen kerran siinä vaiheessa, kun kolmas työvuosi alalla alkaa, ja seuraavat lisät viidennen, kahdeksannen ja yhdennentoista vuoden alkaessa. Luonteovinta on korotetun palkan maksaminen kokemusvuosien täyttymiskukautta seuraavan kalenterikukauden alusta lukien.

Palkkataulukossa mainittu vähimmäispalkka tarkoittaa säännölliseltä työajalta maksettavaa palkkaa, joten mahdollinen lisä- ja ylityö tulee korvata erikseen.

Lisäksi on syytä ottaa huomioon, että työaikalaisa säädetty sunnuntaityökorotus tulee maksaa erikseen. Sunnuntaina tehdystä työstä maksetaan 100 %:lla korotettu palkka.

Korostamme, että kyseessä on nimensä mukaisesti palkkasuositus, joten siitä voidaan tarpeen mukaan myös poiketa työnantajan ja toimihenkilön välisissä neuvotteluissa. Syynä suosituksen antamiseen on ollut jäseniltä ja osin myös työnantajilta tullut viesti selkeyttää ja yhtenäistää alalla maksettavia palkkoja.

Miten sitten voit toimia tässä tilanteessa? Voit vaikka verrata omaa palkkaasi oheiseen taulukkoon. Jos niiden välillä ilmenee eroa, voit tarpeen mukaan käynnistää työnantajasi kanssa neuvottelun palkantarkistuksesta. Voit tarvittaessa myös näyttää työnantajalle liiton suosituksen.



SOILE WIRTANEN työskentelee Espoossa ryhmäliikunnan ohjaajana ja kuntosaliohjaajana.

Kysyimme hänen mielipidettään liikuntakeskusten ja kuntosalien vähimmäispalkkasuosituksesta.

Oletko tyytyväinen uuteen palkkasuositukseen?

Mielestäni palkkasuosituksen minimipalkka kuukausityöntekijöille on ok. Työ on kuitenkin fyysisesti haastavaa, ja työtä joutuu valmistelemaan myös työajan ulkopuolella, muun muassa jumppien suunnittelu tehdään ennen varsinaista työpäivää. Tämä kaikki pitäisi ottaa huomioon palkassa.

Tuntityötä tekevien ryhmäliikuntaohjaajien palkka vaikuttaa sekin ihan hyvältä. Sen puute on ehkä, ettei siinä ole huomioitu kokemuslisää.

Kuinka tärkeää palkkasuosituksen luominen alalle sinusta on?

Se on tosi tärkeää. Alan palkkaus on ollut varsinainen villiviidakko erilaisine palkanmaksutapoineen, joista esimerkkinä vaikkapa sunnuntaikorvauksen puute.

Miten uskot suosituksen vaikuttavan?

Uskon, että palkkasuositusta tullaan noudattamaan. Tosin tuntityöläisten työsopimukset poikkeavat paljonkin toisistaan. Muutos tuskin tapahtuu heti, mutta ehkä syksystä alkaen tai viimeistään ensi vuoden alusta.

On huomattava, että alalla työskentelevien toimenkuvat saattavat poiketa paljonkin. Työntekijä voi tehdä pelkästään kuntosaliohjausta tai hoitaa yhteydenpitoa, vetää ryhmäliikuntatunteja ja olla joka paikan höylänä.

Mitä tekijöitä mielestäsi pitää ottaa huomioon, kun mietitään palkkausta?

Ainakin tulisi tarkastella työn kuormittavuutta ja suunnittelun osuutta sekä henkilön taitoja ja tietopohjaa. Toivoisin, että työntekijöiden halua kehittyä tuettaisiin, esimerkiksi palkitsemalla koulutuksella tai muilla työnkuvaan liittyvillä tapahtumilla ja eduilla.

Lisäksi haluaisin, että palkka suhteutettaisiin järkevästi. Kuukausipalkkiossa tulisi näkyä saliohjaukset ja jumpat – ei ole viisasta eikä oikeudenmukaista, että kuukausipalkkalainen saa 40 tunnin työstä saman verran rahallista korvausta kuin tuntityöläinen 15 tunnin jumpanohjauksista.

Miten suhtaudut fitnessalan muihin työtuihin?

Mielestäni esimerkiksi vapaa kuntosalioikeus ja solariumin käyttö ovat hyviä asioita. Maksuton sisäinen koulutus on tosi tärkeää! Sillä tavoin ikään kuin sponsoroidaan ohjaajaa, joka on sitoutunut työhönsä ja varmistetaan työmotivaatio jatkosakin.

Terveisesi fitnessalan työntekijöille!

Muistakaa ettei pidä tuijottaa vaan minimiin! Jokainen työntekijä on yksilö – toiset tekevät enemmän töitä kun toiset, ja sen tulee näkyä palkkauksessa. Fitnessalalle kuuluu yhtäläillä pelisäännöillä kuin vaikkapa kaupan alalle!



Pieneläinhoitajien sopimus

Suomalaisessa työmarkkinajärjestelmässä työsuhteiden ehtojen keskeinen perusta ovat toimialakohtaiset työehtosopimukset (tes). Niissä määritellään kyseisen työalan vähimmäistyöehdot ja -palkat. Tes syntyy tavallisesti neuvottelemalla työnantajan tai työnantajaliiton ja palkansaajaliiton välillä.

Myös yksityissektorin pieneläinhoitajille tavoitellaan omaa alakohtaista sopimusta. Tavoite on lausuttu julki jo vuosia sitten. Se tehostui keväällä 2005, jolloin Erto esitti Eläinlääkäriliitolle neuvottelujen aloittamista. Esitys johti liittojen välisiin tapaamisiin, muttei vielä varsinaisiin neuvotteluihin. Vuoden 2006 aikana ertolaiset tapasivat lukuisia eläinlääkärityönantajia tuoden esiin mahdollisuuden solmia myös yrityskohtaisia sopimuksia. Näitä tapaamisia on jatkettu kaiken aikaa.

Hoitajien toiveet omasta sopimuksesta korostuivat 2007 lopulla käydyssä neuvottelukierroksen yhteydessä. Silloin uudistettiin umpeutumassa olevat eri alojen työehtosopimukset ja neuvoteltiin niihin parannuksia. Hoitajat aktivoituivat entistäkin enemmän haluten alalleen sopimuksen. Siksi Erto esitti työnantajille neuvottelujen aloittamista. Kesäkuussa 2008 esitystä tehostettiin lakon uhalla. Lisäksi kesän aikana asetettiin hakusaarto, ylityökielto ja toteutettiin ulosmarseja eri paikkakunnilla.

Erimielisyys etenkin vähimmäispalkoista

Neuvottelut sopimuksesta aloitettiin elokuussa Erton ja työnantajaliiton ETL:n välillä joidenkin eläinklinikoiden jär-

jestäytyttyä. Tavoitteena oli neuvotella tes-asiakirja ennen 29.10. käynnistystä Eläinlääkäripäiviä, joiden yhteydessä työnantajat voisivat käsitellä neuvottelujen tulosta.

Liittojen välisissä neuvotteluissa saavutettiin yhteinen näkemys varsin monista keskeisistä kohdista. Neuvottelut kuitenkin kariutuivat lokakuussa. Suurin syy siihen oli vähimmäispalkkojen määrä. Työnantajan esityksessä palkkojen määrä oli 1000–1800 euroa kuussa tehtävän vaatavuudesta ja työpaikan sijainnista riippuen. Korkein maksettava palkka edellytti työnjohdollista esimiesasemaa pääkaupunkiseudulla. Käytännössä palkat olisivat painottuneet lähelle välyksen alarajaa.

Lisäksi oli otettava huomioon työnantajien edelleen varsin vähäinen järjestäytymisaste. Jos liittojen neuvotteluissa olisi saatu sopimus, se olisi sitonut vain järjestäytyneitä työnantajia. Mitään taakeita ei ollut siitä, saataisiinko järjestäytymättömien työnantajien kanssa erikseen sovittua sopimuksen soveltamiseksi myös niissä työpaikoissa.

Ei sopua talven aikana

Neuvottelujen kariutuminen johti siihen, että Erto tarjosi työnantajille yrityskohtaisen sopimuksen solmimista. Liitto tehosti esitystään ilmoittamalla

lakosta, joka koskisi kaikkia niitä eläinklinikoita, joissa on järjestäytyneitä hoitajia. Lakon ulkopuolelle jäisivät ne yritykset, joissa on solmittu yrityskohtainen sopimus. Ennen lakon alkua 1.12. yrityskohtaisia sopimuksia solmittiin joidenkin yritysten kanssa ja niissä lakolta vältyttiin. Lakko oli määräaikainen ja päättyi 24.12.

Lakon alettua sovittelija Esa Lonka kutsui lakon kohteena olevat työnantajat edustajineen ja Erton sovitteluun. Joulukuun aikana sovittelussa päädyttiin siihen, että neuvotteluja jatketaan sovittelijan johdolla joulutauon jälkeen.

Tammikuun aikana käydyissä neuvotteluissa käsiteltiin tavoitteena olevaa sopimusta, joka olisi Erton ja Eläinlääkäriliiton yhdessä valmisteleva ja antama työsopimussuositus. Neuvottelut olivat aluksi asialliset, kunnes Eläinlääkäriliiton neuvottelijat alkoivat väistellä. Heillä ei yhtäkkiä ollutkaan valtuuksia käydä neuvotteluja eikä valmistella suositusta. Viimeisin sovittelu oli 2.3., jolloin neuvottelut keskeytyivät ilman tietoa jatkoaikataulusta.

Erto luonnollisesti jatkaa jäsentensä edunvalvontatyötä. Missä muodossa se tapahtuu, selvitetään erikseen maaliskuun aikana.

Teksti: Leila Bruun

Klinikkaeläinhoitajat ry:n puheenjohtaja Christa Lundström työskentelee pieneläinhoitajana päätoimisesti kymmenisen vuotta, mutta vaihtoi maalle muuton myötä hotellin tarjoilijaksi ja vastaanottovirkailijaksi. Nykyään hän tekee pieneläinhoitajan päivystysvuoroja vain satunnaisesti, mutta kokee alan edelleen läheiseksi. Pieneläinhoitajien työhön hän on saanut näkökulmaa myös luottamustoitimessaan Amiedussa näyttökokeiden asiakaspalveluosuuden arvioijana.

Miten itse kuvailisit ajatuksiasi pieneläinhoitajien tilanteesta?

Työehtosopimusta on alalle kaivattu jo kymmenisen vuotta. Tämä on siis pitkä projekti, ei hetken mielijohde. Toivoin tilanteen ratkeavan ilman työtaistelutoimia, valitettava fakta kuitenkin on, että pitkälistettäkin neuvottelut eivät ole kantaneet hedelmää.

Pienissä työyhteisöissä työtaistelutoimet ovat olleet varmasti rankkoja, erityisesti työntekijöille, mutta toki myös työnantajille ja klinikoilla työsuhteessa oleville eläinlääkäreille. Emme kuitenkaan tavoit-

tele erikoiskohtelua tai mitään maata multistavaa, tässä on kyse ihan työelämän perusasioista.

Tietojeni mukaan eri osapuolten näkemykset eivät suinkaan ole kaukana toisistaan. Uskoisin tilanteen olevan neuvoteltavissa. Kaivataan vain pientä yhteistyökippinaa ja hieman joustavuutta puolin ja toisin.

Miten työoloja pitäisi mielestäsi ennen kaikkea parantaa?

Tällä hetkellä erot työsuhteissa eri työpaikoilla ovat hurjan suuret. Mielestäni tarpeellisinta olisi saada yhdenmukaiset peltisäännöt kaikille. Kukin työntekijä voi aina kuitenkin halutessaan pyrkiä neuvottelemaan työnhakutilanteessa paremmat ehdot työnantajan kanssa: TES on vain minimi, pohja, jonka päälle on hyvä rakentaa. Alan työehdot ovat myös tärkeä tekijä, kun uudet työntekijät tekevät päätöksensä alalle lähtemisestä.

Esimerkkinä voisin mainita keskustelufoorumillamme olleen äänestyksen, jossa kysyttiin mielipidettä jäsenistöltämme alim-

maksi palkkaluokaksi (opiskelijat tai harjoittelijat, ei ammattitutkintoa). Eniten kannatusta, 61 prosenttia vastauksista, sai 1 200 euroa kuukaudessa. Se on summa joka ei voi nykypäivänä olla mahdoton yhdellekään työnantajalle kokopäiväisestä työntekijästä. Samaan aikaan se olisi suuri parannus monelle tällä hetkellä harjoittelijana työskentelevälle.

Mitkä ovat näkemyksesi alalle tulon ja siellä viihtymisen syistä?

Varmasti tärkeimmät tekijät ovat halu auttaa eläimiä ja työskennellä eläinten parissa. En malta olla mainitsematta, että valittavan monella on ehkä liiankin ruusuinen kuva työstä: tämä osittain selittääkin suurta vaihtuvuutta alalla. Jos pitää haasteista ja asiakaspalvelusta sekä kestää henkisen paineen, viihtyy yleensä hyvin ja pitkään.

Toivotankin voimia kaikille pienhoitajille arjen keskellä: työnne on arvokasta! Toivon myös koko sydämestäni pikaista, kaikkia osapuolia miellyttävää ratkaisua tilanteeseen. Aurinkoisempaa kevättä kaikille!

JOUSTAVUUTTA PUOLIN JA TOISIN?





Teksti: Nepu Väyrynen

KULTTUURI JA MATKAILU LUOVAT HYVINVOINTIA

Talven aikana yksi pääpuheenaiheista oli taantuma ja lähestyvä lama. Ehdotuksia talouden elvytykseksi esiteltiin samaan aikaan, kun uutisissa kerrottiin viimeisimmistä yt-neuvottelutilanteista.

Talouskurimuksessa pyöritellään kovia faktoja, tehdään laskelmia ja tarkastellaan ilmiöitä – ihmisten hyvinvointi ei ole keskiössä. Tällaista asiantilaa vastaan taistelee koko kulttuuri- ja matkailuala, ja heidän joukossaan ET:läiset Tarja Haili ja Katri Hirvonen-Nurmi.

Tarja työskentelee erityisasiantuntijana Uudenmaan liitossa, vastuualueenaan kulttuuri ja kulttuurialan kehittäminen. Katri sen sijaan toimii museoamanuenssina Helinä Rautavaaran museossa Espoossa. He molemmat kuuluvat myös ET ry:n hallitukseen.

Ei säästetä ihmisten hyvinvoinnista

Kulttuuri ja matkailu ovat aloja, jotka varsin luontevasti linkittyvät toisiinsa. Yhdessä ne muodostavat omanlaisensa vapaa-aika- ja hyvinvointisektorin, joka tuottaa henkistä ja aineellista hyvinvointia koko yhteisölle.

”Meillä kuvitellaan, että säästöjä syntyy leikkaamalla kulttuurista, hyvinvoinnista ja matkailusta. Todellisuudessa tämä on juuri se sektori, joka ylläpitää alueen kilpailukykyä ja kehittää sen identiteettiä”, puuskahtaa Tarja.

Hän huomauttaa, että erityisesti

taantumassa olisi yhteiskuntapolitisesti tärkeää pitää huolta oman alueen puoleensavetävyyydestä ja imusta – vain siten siellä säilyvät niin työpaiikat kuin työntekijätkin. Tätä ei meillä aina muisteta.

Kaiken todennäköisyyden mukaan Suomi porskuttaa myös jatkossa innovaatiotaidollaan, osaamisellaan ja kyvyllään luoda uutta. Suurin tuotto tehdään niillä toiminta-alueilla, joilla voidaan luoda yksilöllisiä, vaativia ratkaisuja. Suomesta ei tule halvan tuotannon maata, vaan eurot kääritään muilla keinoin.



Tule mukaan museoviikolle 18.–24. toukokuuta!

Museoviikko linkittyy ICOMin Kansainvälisen museopäivän teemaan: Museot ja kulttuurimatkailu. Varaslähtö museoviikolle otetaan kuitenkin jo edeltävänä viikonloppuna. Lauantaina 16.5. vietetään eurooppalaisten museoiden yötä ja kansainvälistä museopäivää sunnuntaina 17.5. Tämän vuoden teemaviikolla painotetaan paikallisten toimijoiden merkitystä kulttuurimatkailussa. Museoviikolla monissa museoissa on erikoistapahtumia ja muuta ohjelmaa.

Katso lisää: www.museoliitto.fi/tiedotus ja icom.museum/imd.html

Hedelmällinen maaperä uuden luomiselle

”Innovatiivisuus vaatii tieteen ja taiteen törmäyttämistä, rakenteiden kyseenalaisittamista, uskallusta tuoda esiin ristiriitaisuuksia. Kaikkea tätä voi meidän alamme tarjota. Peräänkuulutan elinikäistä kulttuuripolkua”, Tarja jatkaa.

Hän ei väitä, että kulttuuri ja matkailu kykenevät pelastamaan talouden lamasta, tai että ne olisivat vastaus kaikkeen. Mutta hän uskoo, että juuri siellä voisi olla suomalainen vahvuus.

”Tämän sektorin yhteistyön kehittäminen on tärkeää, ja sen merkitys yhteiskunnassamme on suurempi kuin mitä meillä ymmärretään.”

Tarja kertoo Uudenmaan liiton kunianhimoisesta tavoitteesta: ”Vuonna 2015 Uudenmaan pitäisi olla koko pohjoisen Euroopan vetovoimaisin alue. Täällä olisi puoleensavetäviä työpaikkoja, ja ennen kaikkea ihmiset olisivat hyvinvoivia. Jos samaan aikaan kulttuurin ja matkailun määrärahoja vedetään alas, tämä tavoite ei toteudu.”

Arvostus euroissa?

”Terveydenhuoltoalan kyselyn mukaan ne, jotka käyttävät kulttuurialan palveluja elävät pidempään ja terveempinä kuin muut. Tämä on erityisen tärkeä tutkimustulos vanhenevan väestön kohdalla. Ja

otamme sen museotalalla mielenkiinnolla vastaan”, Katri kertoo.

Aktiivinen kulttuuriharrastus ja harrastuksissa syntyvät verkostot lisäävät elämänlaatua, edistävät terveyttä ja lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta.

Kulttuurin hyvää tekevät vaikutukset ovat kuitenkin verrattain hankalia mitata, eikä alalla ole yhteisiä seurantaperiaatteita. Tämä osaltaan tuo haasteita alan kehittämiselle, kun sitä mitataan euromäärissä. Jos kulttuurilla kuitenkin nähdään olevan suotuisia vaikutuksia niin yksilöön kuin yhteisöönkin, miten tämä näkyy alan työntekijöiden keskuudessa?

Motivaatiosta ei ole puutetta

Kulttuurialalle hakeutuu hyvin koulutautuneita ja motivoituneita ihmisiä. Se on ala, joka houkuttelee ja jonka työpaikkoja pidetään kiinnostavina. Kulttuuri on kutsumusala.

”Valitettavasti alan palkkaus laahaa pahasti perässä. Tilanne on aivan päällälaallaan, jos henkilö joutuu miettimään onko hänellä varaa pysyä tällä alalla. Suuri osa yleistyön ammattilaisista on freelancereita tai osa-aikaisia työntekijöitä. Monia vaivaa työn jatkuvuuden epävarmuus”, Katri harmittelee.

Jos työ on usein katkolla tai edes uhattuna, ei kiinnittyminen alalle ole hanakkaa. Tämä näkyy myös vähäisenä järjestäytymisen asteena. Useat nuo-

ret kulttuurin ja matkailun alalle pyrkivät joutuvat todella punnitsemaan tuottoisampia ja varmempia vaihtoehtoja, kun alan palkkaus ja tulevaisuudennäkymät ovat epävarmat. Paljon on myös heitä, joiden työaika jää joka tapauksessa niin vähäiseksi, ettei työntekijä ole oikeutettu esimerkiksi työttömyyskasvan päivärahaan.

Työ ei ole uhrautumista

Alan tärkeimpiä tavoitteita onkin työntekijöiden järjestäytymisen kasvu – mutta erityisesti, aivan konkreettisenä esimerkkinä, palkkauksen saattaminen järjestelmälliselle tasolle sekä sen yhdenmuikaistaminen läpi koko alan.

”Iso juttu on myös paljon puhuttu perhevapaiden kustannusten tasapuolinen jako. Kulttuuri- ja matkailualalle tulee paljon naisia, ja tämä näkyy työsuhteiden vakiintumisen hitautena. Sama ongelma lienee kaikilla naisvaltaisilla aloilla. Tähän epäkohtaan täytyy tulla muutos”, napauttaa Katri.

On ristiriitaista, että he, jotka työskentelevät asiakaspalvelussa ja ovat siten edustamansa organisaation kasvot, joutuvat työskentelemään uhrautuen. Vaikka työ tarjoaa myös suuria tunteita ja työn merkitys motivoi, ei se vielä riitä. Alan arvostuksen tulee näkyä myös poliittisissa päätöksissä sekä ratkaisuisissa, joilla yhteiskuntaa kehitetään ja taloutta elvytetään.

VUOKRATYÖ – MITÄ SE ON?

Vuokratyössä työnantaja eli työvoimaa vuokraava yritys siirtää työntekijän tekemään työtä toiseen yritykseen eli tilaajan tai käyttäjäyrityksen tiloihin. Työsuhde on kuitenkin voimassa vuokrausyrityksen ja vuokratyöntekijän välillä. Työsopimus, jolla sovitaan työnteon ehdoista ja palkasta, tehdään vuokrausyrityksen eli työnantajan ja vuokratyöntekijän välillä.

Sinä vuokratyöntekijänä

Toimit parhaillaan vuokratyössä tai mietit hakeutumista vuokratyösuhteeseen. Se on monilla työntekijöillä oma valinta. Monet kokevat, että vuokratyöpaikan saa helpommin ja nopeammin. Kuitenkin useat vuokratyöntekijät arvostavat mahdollisuutta, jossa voi itse päättää työn vastaanottamisesta juuri silloin, kun se omaan elämäntilanteeseen parhaiten sopii. Voi itse ratkaista, milloin ja missä ja miten kauan työtä tekee.

Moni vuokratyöhön hakeutuva puolestaan haluaa hankkia työkokemusta. Kyse voi olla oman ammattialan työstä tai tutustumisesta ihan uudenlaiseen työhön. Vuokratyön kautta avautuu väylä työmarkkinoille ja työkokemuksen hankintaan. Vuokratyössä hankitun kokemuksen ja alan tuntemuksen myötä voi tarjoutua mahdollisuus siirtyä käyttäjäyritykseen va-

kituiseksi työntekijäksi.

Vuokratyöntekijät ovat yleensä varsin hyvin koulutettua väkeä. Monilla on kappallinen tutkinto, ammattikorkeakoulutai yliopistotutkinto joko jo suoritettuna tai lähes valmiina.

Henkilöstöpalvelualan työehtosopimus

Jos olet työssä vuokrausyrityksen omassa toimistossa, ammattiliittosi on ERTO ja sinuun sovelletaan Henkilöstöpalvelualan työehtosopimusta. Se on yleisistova työehtosopimus.

Jos olet vuokratyössä taloushallinto-, tietojenkäsittely- tai toimistotehtävissä, ammattiliittosi on ERTO ja työsuhteessasi sovelletaan Henkilöstöpalvelualan työehtosopimusta.

Jos olet vuokratyössä, mutta muulla toimialalla kuin edellä mainittu taloushallin-

to-, tietojenkäsittely- tai toimistotehtävät, noudatettava työehtosopimus määräytyy sen mukaan, sitooko vuokrausyritystä työehtosopimus vai noudatetaanko käyttäjäyritystä sitovaa työehtosopimusta. Jos sovellettavaa työehtosopimusta ei ole, työsuhteesi ehdot määräytyvät työlainsäädännön ja työsopimuksesi pohjalta.

Vuokratyöntekijöiden oma paikka

Vuokratyöntekijöille on omat kotisivut osoitteessa www.rentola.fi. ERTO haluaa tarjota vuokratyöntekijälle paikan, josta kaikki työsuhteeseen liittyvät palvelut löytyvät kerralla.

Rentolan sivuille on avattu myös keskustelulinkki, jossa voi vaihtaa ajatuksia muiden vuokratyössä olevien kanssa. Tervetuloa tutustumaan ja keskustelemaan Rentolan sivuille.



Kokemuksia vuokratyöalalta

Vuokratyöalalle melkein pä sattumalta päätenyt dokumentaatioassistentti Raija Someri Porista kertoo omista kokemuksistaan alalla.

Kerro hieman työstäsi ja taustastasi.

Työni on lähinnä saapuvien paperidokumenttien vastaanottoa, leimaamista ja tarvittaessa reklamointia sekä tarvittavien tietojen laittoa tietokantaan. Nykyisessä työssäni olen ollut noin vuoden, tarjottu työ tuntui mielenkiintoiselta, myös palkka oli kohtuullinen.

Työkokemukseni koostuu erilaisista LVI-alan harjoittelutöistä sekä toimistotöistä.

Koulutukseltani olen yo-merkonomi, olen myös suorittanut 151 opintoviikkoa LVI-alan opintoja Satakunnan Ammattikorkeakoulussa, viennin ja ulkomaankaupan kurssin Porin korkeakouluyksikössä sekä ohjelmoinnin osion tietotekniikan ammattitutkinnosta.

Mielipiteesi vuokratyövoiman käytöstä?

Nykyisessä työssäni se on ehkä ymmärrettävää, koska työ on projektiluonteista. Mielestäni vuokratyötä käytetään usein väärin, työntekijöitä siirretään vuokrafirmoihin, koska määräaikaista työsuhteita ei voida jatkaa loputtomiin.

Vuokratyöala on varmasti sopiva esimerkiksi opiskelijoille, tai muille, joilla on halua tutustua erilaisiin työpaikkoihin ja tehtäviin. Alan huonot puolet ovat työn epävarmuus ja turvattomuus.

Työnantajan kanssa kannattaa sopia selvät säännöt esimerkiksi irtisanomisajasta, lomista ja työn kestosta. Kannattaa ottaa yhteyttä ihmisiin, jotka työskentelevät vuokratöissä ja kysellä heiltä. Työnantajissa tuntuu olevan hyvin suuria eroja.

Miten ala on mielestäsi kehittynyt?

Ainakin nykyisessä työpaikassani on sovittu määrätty ehdot, esimerkiksi koskien irtisanomisaikaa, ja työn kesto sovitaan aina vuodeksi kerrallaan. Edellisessä vuokratyösuhteessani työkesto ja irtisanomisaika olivat vähän epäselvät. Etenkään alkuaikana minulla ei ollut mitään käsitystä työsuhteeni kestosta, eikä siihen tahtonut saada selkeää vastausta.

Keitä ala houkuttelee puoleensa?

Alalle tulee kaikenlaisia ihmisiä erilaisista elämäntilanteista. Hyvin harva vuokratyöntekijä on suoranaisesti pyrkinyt vuokratyöhön, mielestäni alalle lähinnä ajaututaan vakituisen työn puutteessa.

Alalla pärjäävät ne, jotka kestävät epävarmuuden aiheuttaman stressin, tai joille muuten sopii välillä katkeava työ.

Miten vuokratyöntekijöihin suhtaudutaan?

Vuokratyöntekijöitä pidetään joissain paikoissa kuin toisen luokan työntekijöinä. He jäävät työpaikalla tapahtuvista tilaisuuksista ulkopuoliseksi, mikä osaltaan vaikeuttaa työntekoa.

Vuokratyö on lisääntynyt viimeaikoina siinä määrin, että osassa työpaikkoja vuokratyöntekijät rinnastetaan omiin työntekijöihin, ja ainakin osaan tilaisuuksista ja koulutuksista voi myös vuokratyöntekijä osallistua. Se on minusta tärkeää: vuokratyöntekijäkin tarvitsee perehdyttämisen ja koulutuksen työhön.

Toimistotyön vähimmäispalkkasuositus



Palkkaryhmittely

Palkkasuositus perustuu neljään vaativuusryhmään. Vaativuusryhmissä on hyvin yleisluonteinen määritelmä sekä sen lisäksi esimerkkejä yleisimmistä tehtävistä, joita ao. vaativuusryhmässä esiintyy. Esimerkkiluettelo ei missään tapauksessa ole tyhjentävä.

Tehtäväryhmä 1: vaativat erityistehtävät / asiantuntijatehtävät

Työ suoritetaan itsenäisesti toiminnan suunnitteluun perustuen ja siihen voi sisältyä toiminnallista, taloudellista tai esimiesvastuuta. Tehtäväratkaisut edellyttävät myös usein ratkaisumallien suunnittelua ja kehittämistä.

- toimistopäällikkö
- järjestösihteeri
- isännöitsijä
- esimiestehtävät

Tehtäväryhmä 2: vaativat ammattitehtävät

Työ suoritetaan itsenäisesti yleisohjeiden mukaisesti. Tehtäväratkaisut edellyttävät valintoja menettelytavoissa.

- toimistonhoitaja
- kirjanpitäjä
- sihteeri
- kiinteistösihteeri

Tehtäväryhmä 3: ammattitehtävät

Työ suoritetaan yleisohjeiden mukaisesti. Tehtäväratkaisut tehdään kokemuksen pohjalta työn eri osatekijöitä yhdistellen.

- kassanhoitaja
- palkanlaskija
- avustava kirjanpitäjä
- laskuttaja

Tehtäväryhmä 4: tavanomaiset tehtävät

Työ suoritetaan selvien työohjeiden ja rutiinien mukaisesti. Tehtäväratkaisut toistuvat samankaltaisina.

- puhelinvaihteenhoitaja
- postittaja
- asiakaspalvelu

Vähimmäispalkkasuositus perustuu palkkatutkimukseen

Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO ja Erityistoimihenkilöt ET laativat ET:n jäsenistön kattavan palkkatutkimuksiin perustuvan palkkasuosituksen.

ET:n jäsenistä merkittävä osa työskentelee yrityksissä ja järjestöissä, jotka eivät kuulu minkään työehtosopimuksen soveltamispiiriin. Suositus on luonteeltaan vähimmäispalkkasuositus, josta on mahdollista ja tarpeen mukaan myös suotavaa poiketa.

Toimistotyön vähimmäispalkkasuositus

ET:n jäsenistä suuri osa työskentelee aloilla, joilla ei ole omaa työehtosopimusta tai sovelletaan ERTOn runkosopimusta. Näiden jäsenten palkankorotusten toteuttamiseksi annetaan seuraava suositus:

Yleiskorotussuositus 1.5.2009 lukien

Henkilökohtaista kuukausipalkkaa korotetaan 1.5.2009 lukien 2,7 %:lla.

Vastaava korotus on laskettu taulukkoon.

Taulukko 1.5.2009 lukien (€/kk)

	0–4 vuotta	5–9 vuotta	10–14 vuotta	yli 15 vuotta
<i>Pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen)</i>				
Palkkaluokka				
1	2 687	2 970	3 174	3 374
2	2 221	2 385	2 540	2 676
3	1 984	2 109	2 234	2 357
4	1 803	1 913	2 010	2 106
<i>Muu Suomi</i>				
Palkkaluokka				
1	2 262	2 447	2 584	2 736
2	1 958	2 063	2 178	2 297
3	1 763	1 877	1 976	2 088
4	1 638	1 745	1 820	1 899



Teksti: Jarmo Lahti, ERTOn työympäristöasiantuntija

TYÖNOHJAUS PURKAA MIELEN KUORMAA

Sana työnohjaus voi johtaa harhaan. Työnohjauksen tarkoitus ei ole opastaa ketään työssään. Työnohjaus on menetelmä, jossa koulutetun ohjaajan johdolla käsitellään työhön ja työpaikkaan liittyviä ongelmia, henkilöstiriitoja ja kuormitusta. Osallistujat itse päättävät mitä asioita käsitellään. Osallistujat ovat oman työnsä parhaita asiantuntijoita. Koulutettu työnohjaaja puolestaan tuo ryhmän käyttöön oman ammattitaitonsa esimerkiksi ristiriitojen ratkaisemisessa.

Miksi luottamusmiehille?

Luottamusmiehet joutuvat tehtävässään käsittelemään raskaitakin asioita. Kun on kyse yt- neuvotteluista, lomautuksista tai irtisanomisista, taakka on kaksinkertainen: yhtäältä pitää

ottaa vastaan ihmisten hätä ja ahdistus ja toisaalta kuormaa kertyy myös omasta roolista, esimerkiksi neuvottelujen vastapuolena vaihtolovelvollisuuden sitomana. Kun kuormitusta kertyy liikaa, se näkyy myös fyysisinä oireina, esimerkiksi väsymyksenä, aamuyön heräämisinä tai yleisenä kireytenä.

Työnohjausistunto on tällaisen mielen kuorman purkamista ja pohdimista yhdessä. Tuloksena oma olo helpottuu ja samalla saa myös työkaluja kohdata ja auttaa paremmin ahdingossa olevia työtovereitaan. Työnohjauksessa toisilta samassa tilanteessa olevilta luottamusmiehiltä saa myös vertaistukea. Toisten kokemuksia ja ratkaisumalleista voi hyötyä omissa neuvotteluissa.

Miten se toimii käytännössä?

Istunnon kesto on yleensä 90 minuuttia ja osallistujia noin kolmesta kymmeneen. Se toteutetaan häiriöttömässä paikassa, mieluiten työpaikan ulkopuolella. Työnohjaajaa sitoo vaihtolovelvollisuus.

Istuntoja luottamusmiesten työnohjauksessa on kolmesta viiteen, viikon välein.

Ohjatun keskustelun lisäksi työnohjaaja voi tarpeen mukaan kertoa millaisia reaktioita irtisanominen aiheuttaa ihmisessä, miten niihin on hyvä suhtautua ja miten oman mielen kuormaa on mahdollista keventää itse. Osallistujat saavat tiiviin tietopaketin työvälineeksi myöhempää käyttöä varten.

Innolla mukaan ideoimaan E.N.O.-toimintaa!

ERTOn nuoriso- ja opiskelijavaliokunta aloittelee nyt toista toimintavuottaan. Vuoden alussa ET:n hallitus nimesi valiokuntaan uudet edustajat. Varsinaiseksi edustajaksi lähti Terhi Rantasalo ja varajäseneksi Annukka Lautasalo. Ennen valiokunnan tämän vuoden ensimmäistä kokousta oli hyvä aika tutustua uuteen edustajaan ja kysellä hänen ajatuksiaan. Kyselin Terhiltä työstä, ay-toiminnasta, ET:stä sekä liiton nuoriso- ja opiskelijatoiminnasta.

Miten päädyit ERTOon?

Vuonna 1997 olin kesätöissä työttömyyskassassa ja siellä työkaverit ohjeistivat minne kannattaa liittyä ja miksi. En tiedä olisinko muuten liittynyt niin nuorena, koska koulussa asiasta ei annettu tietoa.

Mikä sinua kiinnostaa ay-toiminnassa?

Olen hyvin aktiivinen persoona ja kiinnostunut asioista. Jäsenenä saan ajantasaista tietoa. Pidän myös yhteistoiminnasta ja on mukava olla mukana tapahtumissa.

Mitä mieltä olet ET:n toiminnasta?

ET tarjoaa sopivasti monipuolista toimintaa. Osa ohjelmasta voisi olla kuitenkin myös nuoremmille jäsenille suunnattua, jotta saataisiin heitäkin helpommin osallistumaan.

Mikä sai sinut lähtemään ERTOn nuoriso- ja opiskelijavaliokuntaan?

Olen tavannut valiokunnan jäseniä eri tapahtumissa ja se on vaikuttanut innostuneelta ja hauskalta porukalta. Halusin lähteä mukaan ideoimaan miten nuoria saisi liittymään ja mukaan toimintaan.

Koen tärkeäksi kertoa nuorille miksi kannattaa liittyä liittoon. Henkilökohtainen kontakti nuoreen jäseneseen on tärkeää ja on hyvä kertoa konkreettisten esimerkkien avulla mitä hyötyä liiton jäsenyydestä eri tilanteissa on.

Mitä mieltä olet E.N.O.-toiminnasta tähän asti?

Olin mukana syksyllä 2008 E.N.O.-seikkailussa ja oli kiva tutustua muihin erolaisiin nuoriin. Toiminta oli hauskaa ja piti sisällään paljon yhteistä tekemistä ja olemista. E.N.O.-tapahtumassa oli hyvä yhteishenki ja monipuolinen ohjelma. Lakiasia oli tärkeää ja se oli tehty houkuttelevaksi. Nuorten kysymykset työelämän oikeuksista ja velvollisuuksista ovat varmasti eri luontoisia kuin vanhempien ja kokeneitten jäsenten. Uskon, että E.N.O.-tapahtumassa nuorten oli helpompi olla avoimia ja kysyä kysymyksiä, joita ns. aikuisten seminaareissa ei välttämättä kehtaa kysyä.

Mitä odotuksia sinulla on nuoriso- ja opiskelijavaliokuntatyöskentelyltä?

En halua, että se on jäykkää ja byrokrattista vaan mahdollisimman vapaaehtoista keskustelua, jossa vaihdetaan



Teksti: Kirsi Viljamaa,
ERTOn nuoriso- ja opiskelijavastaava

ideoita ja ajatuksia yhdessä. Minulla on paljon ideoita ja on mukava päästä yhdessä suunnittelemaan.

Miten Suomen nuoriso suhtautuu ay-liikkeeseen tulevaisuudessa?

Uskon, että Suomen nuoriso on tulevaisuudessa enemmän järjestäytyntä. On pakko alkaa vetää yhtä köyttä. Yhteis-

kunta on menossa siihen suuntaan, ettei ole varaa sooloilla!

Miten näet oman työsi tulevaisuuden?

Minulle työ on tällä hetkellä ykkösijalla elämässä. Tulevaisuudessa uskon tekeväni edelleen taloushommia, mutta toivon päässeeni myös uralla eteenpäin. Toivon, etten jämähdä,

vaan kehityn työntekijänä ja kehitän työtäni.

Minkälainen on paras työpäiväsi?

Töitä on sopivasti ja ne ehtii tekemään hyvin ilman stressaamista. Työilmapiiri on hyvä ja työkavereiden seurasta ehtii nauttia.

Mikä E.N.O?

E.N.O – ERTOn nuoriso- ja opiskelijatoiminta

ERTOn nuoriso- ja opiskelijavaliokunta

ERTOn jokaisesta jäsenyhdistyksestä on valittu nuori jäsen edustajaksi nuoriso- ja opiskelija valiokuntaan. Lisäksi heille on valittu varaedustajat. Valiokunnassa ideoidaan toimintaa yms. Ertolaisille alle 36-vuotiaille työssä käyville jäsenille sekä opiskelijajäsenille.

Miten mukaan?

E.N.O. tapahtumia järjestetään vuosittain. Tänä vuonna on tarkoitus tehdä myös nuoriso- ja opiskelijaesite. Tiedotamme toiminnasta sähköisillä uutiskirjeillä muutaman kerran vuodessa sekä ERTOn jäsenlehdessä. Tarkista siis, että sähköpostitietosi ovat oikein ERTOn sähköisen asiointin kautta www.erto.fi/sahkoinen_asiointi

Lisätietoja: E.N.O. toiminnasta saa lisätietoa ERTOn asiantuntija Kirsi Viljamaalta, p. 09 6132 3291, kirsi.viljamaa@erto.fi.

Löytyy myös netistä: E.N.O. ryhmä löytyy myös facebookista (www.facebook.com) hakusanoilla "Erton nuoret".

Ideoita ja ajatuksia nuoriso- ja opiskelija valiokunnalle voit meilata osoitteeseen nuorisovaliokunta@erto.fi

Seuraavasta E.N.O. tapahtumasta tulee tietoa kevään aikana.



MUN VARMA TARTTIS MEN TEHRÄ JOTTAI

Tämä varsinaissuomalainen sanonta on erinomaisen hyvä kuvaamaan tämän kotoisan Suomen kolkan pohdintaa asioiden tekemisessä. Omintakeinen huumorintaju yhdistettynä rohkeasti uutta kokeilevaan tekemiseen on täällä varma menestyksen resepti.

Olen ollut turkulainen jo 25 vuotta ja siten tietenkin jo kärryllä kotiseutuni ajatuksista ja aivoituksista. Verkkaisen rauhallinen tahti sopii minulle erinomaisesti. Hiljaa hyvä tulee.. ja olen muuten sydämeltäni varsinaissuomalainen. Ja asioi tarvi kyl mar sit ain tehrä kokonaisel syrämel.

Sopeutuminen sotkamolaiselta alkoi sujua, kun opin vähän sanastoa. Juotavapullo tarkoittaa limskaa ja sa-

najärjestys kannattaa aina aloittaa kieltoilmaisulla. "Et kai sää meil kylä tuu" tarkoittaa suomeksi: Tuletko meille kylään?

Historian havinaa

Aluejärjestöllämme on jo vuosikymmenten perinteet toiminnalle ja monilla jäsenillämme onkin paljon mieleenpainuvia muistoja yhteisistä hetkistä kollegan kanssa teattereissa, kesäpäivillä ja monissa muissa tapahtumissa.

Olen otettu siitä, mitä kaikkea ahkerat ihmiset ovatkaan saaneet aikaan vuosien varrella. Monen työpaikan negatiiviset solmukohdat ovat alkaneet näyttää saatavilta, kun on yhdessä päästy puhumaan asioista ja saatu asioille oikeat mittasuhteet ja löydetty apuvälineitä tilanteiden selvittämiseen. Tulisieluisia ihmisiä on aina löytynyt vetämään toimintaa. Näin minulle on kerrottu ja olen se omin silmin nähnyt.

Varsinais-Suomen aluejärjestön hallitus:
edessä vas. Tuula Sarkki YSTEÄ, Riitta Hiltunen TITO,
Mirja Lindqvist TITO; takana vas. Ritva Aalto-Hurme YSTEÄ,
Tiina Immonen ET. Kuvasta puuttuu Arja Lehtonen Ystea.

Puheenjohtajan pohdintoja

Olen vielä uusi ja korvantaustat ovat ehkä vielä vähän märät. Toinen puheenjohtajavuoteni on juuri alkanut ja hallituksemme on löytänyt mukavasti yhteisen sävelen. Huomaan ilokseni, että ihmisillä on halua osallistua ja tekemisen meininkiä, ja yllättävää kyllä, hulluimmatkaan ehdotukseni eivät ole tulleet tyrmäyksi.

Luottamusmiestilaisuus, pikkujoulut yhdistettynä keilailuun, kokoukset ja teatteri yhdistettynä hyvään ruokaan on koonnut yhteen monta ertolaista alueella vuoden aikana. Asioita yhdessä voi tehdä myös pienemmällä budjetilla, kun talkoohenkeä riittää. Kaikki ehdotukset kentältä ovat tervetulleita!

Ihmiset ovat tärkeitä

Olen aina ollut kiinnostunut ihmisistä. Kaikkiin 47 ikävuoteen asti olenkin ehtinyt harrastaa lempiaiheitani monin eri tavoin. Työssäni Turun Ylioppilaskyläsäätiön asukasneuvojana pääsen erinomaisesti luotaamaan nuorten ja vähän varttuneempienkin sielunmaisemaa. Jotenkin pidän tästä työstäni erilaisten ihmisten parissa ja viihdyn. Viimeiset kolme vuotta olen hoitanut luottamusvaltuutetun tehtäviä työpaikallani.

Perhe on minulle rakas. Runsas sisarusparveni ja lukuisat lapsensa tyydyttävät hoivaviettiäni hyvin, sillä itselläni ei ole lapsia. Elämäni sankari on puolisoni,

joka on rohkeasti kamppailut Parkinsonin kanssa jo vuosien ajan. Uuden muutoksen elämänrytmiin tuo hänen siirtymisensä työkyvyttömyyseläkkeelle tämän vuoden alussa. Aktiivisessa aika-aulussa onkin sovittamista myös toisen tarpeet huomioiden. Myös omasta jaksamisesta on pidettävä huolta.

Liityin juuri kuntoklubiin. Päämääränä on saada kunto kohoamaan ja kiilot karisemaan. Jo pelkkä ajatus pirittää mieltä. Syksyllä on nähtävissä onko mitään ulkoisia muutoksia näkyvillä. Into on kuitenkin kova. Löytyisiköhän alueelta joku toinen kuntokärpäsen purema, joka haluaisi lähteä liikkumaan joukolla?

Unelmoiminen paremmasta huomisesta on sallittua

ERTOn hyviä puolia ovat mielestäni erilaisten toimialojen ammattilaiset. Näkökulmasta tulee erityisen kokonaisvaltainen kun sosiaali- ja terveysalan ammattilainen kohtaa kiinteistö-alan tai tietualan ihmiset. Kun mukaan yhteiseen tapaamiseen saapuu vielä logistiikan, tilitoimistojen, kuntosalien, lakitoimistojen ja markkinointialan ja monen muun alan ammattilaisia, on paikalla monipuolinen joukko ihmisiä. Osamista löytyy.

Minulla on unelma saada kaikkien näiden osaavien ihmisten ideat esiin ja toimimaan käytännön elämän pyörteissä.



ERTOn Varsinais-Suomen aluejärjestön tarkoituksena on

- edustaa ERTOn alueella,
- edistää jäsentensä yhteydenpitoa ja yhteistoimintaa,
- tukea ERTOn ja sen jäsenyhdistysten sopimus-, neuvottelu- ja edunvalvontatoimintaa,
- tukea ERTOn ja sen jäsenyhdistysten jäsenhankintaa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestö

- osallistuu ERTOn alueellisen ja yhteiskunnallisen edunvalvonnan suunnitteluun ja toteutukseen,
- järjestää alueellista koulutus- ja tiedotustoimintaa yhdessä ERTOn kanssa,
- toimii jäsenten ja liiton välisenä yhdyssiteenä,
- toimii muillakin vastaavilla tavoilla tarkoituksensa toteuttamiseksi

Tervetuloa toimimaan yhdessä.

ERTOn V-S aluejärjestö ry
Tiina Immonen



HUUHAATA MIKKELISSÄ

Voimaannun ja voin paremmin – huuhaatako? Tämä otsikko sai noin 40 ET:läistä tulemaan helmikuun alussa Mikkeliin.

Teema aloitettiin pohtimalla työyhteisökouluttaja Raija Rantola kanssa sitä, että onko työ hallittavissa? Hän puhui flowsta, jonka on kehittänyt Mihaly Chikszentmihaley. Flow on henkilökohtainen onnistumisen kokemus, joka ei ole riippuvainen palkitsemisesta.

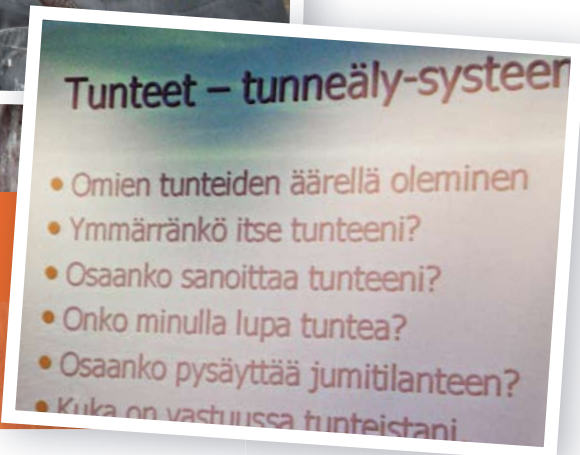
Työyhteisövalmentaja Tuulevi Aschan jatkoi kysymyksellä voiko kiireen kesyttää? Osuuden loppuksi osanottajat saivat valita hyvinvointiosakepörssistä osakkeita, joita voivat hyödyntää omassa elämässään. Suosituimpia taisivat olla lisää vapaa-aikaa ja hyvinvointia sekä aikaa ystävien kanssa.

Personal trainer Ismo Hyvönen veti luentojen päätteeksi taukojumpan. Tämä oli vaativa suoritus auditoriossa, mutta säästyimme pahimmilta kolhuilta. Ison upealla äänellään esittämät El-

vis-kappaleet kruunasivat päivän ja sulatti yleisön toivomaan encorea: ylimääräisenä numerona kuulumme Blues Suede Shoes, mikä sai muutamat osanottajat jammailemaan!

Pienen levähdystauon jälkeen siirryimme torin poikki Marskin klubille. Torilla päivät erinomaisesti järjestänyt Leena Parkkonen kertoi muutamia perustietoja Mikkelistä. Klubilla taas Marsalkka Mannerheim alias Timo Närhinsalo kertoi Marskin Mikkelin ajoista ja etenkin ruokailuista Marskin Klubilla. ET:n hallituksen jäsen Tarja Haili esittäytyi Kitti Linderinä, mikä sai rooliinsa 10 vuotta perehtyneen Marskin hieman nieleskelemään. Marskihan oli kosinut tuota kiihottavan kaunista naista kolme kertaa ja saanut joka kerta rukkaset!

Sunnuntaiamuna pohdittiin työterveysjoh-



taja Pirkko Valtolan johdolla sitä mistä löytyy apua, jos ei kerta kaikkiaan enää jaksaa. Vaihtoehtoisiksi hän tarjosi erilaisia kuntoutusmuotoja, muun muassa ASLAK-kuntoutusta. Moni pienellä työpaikalla työskentelevä epäröi tätä, koska se vie pitkiä aikoja ja useammathan meistä kokevat itsensä niin tärkeiksi, ettei voi olla pois työpaikalta viikkoja.

Näyttelijä Satu Silvo avasi vuorovaikutustaitojen saloja. Esitystä on turha sanoin kuvailla. Vaikeaa se on myös kuvina, sillä kamera ei millään pysynyt energisen esittäjän tahdissa. Satu vangitsi kuulijat erinomaiseen esitykseensä siitä, mitä kaikkea vuorovaikutustaidot tarkoittavat: havainnot, tunteita, tarpeita, ajatuksia ja tulkintoja.



Amor omnia vincit – Rakkaus kaiken voittoa

Täytyy vähän luovia,
ettei olla ihan muovia
ja vaikka työnantaja hopotti,
ei me olla robotti.

Ei myöskään kannata olla kade,
näin helmikuussa syö hyvin made.
Anna virran viedä ja, kas näin,
paremmin arkea siedä.

Ei tule niin stressiä,
kun noudattaa TES:siä,
eikä voi toiset varpaille talloa,
kun pidät itselläsi hallussa palloa.
Ei saa olla ovimatto –
kaikellehan tulee katto.
Ihmeessä jos tarvii – suutu,
mutta älä hulluksi muutu.
Pidä itselläsi rajat,
ettei lopu työpajat.

Monesta voi olla huoli,
mutta täytyy nähdä valoisampi puoli
ja hommat täytyy välillä poikki lyödä –
täytyyhän toki syödä.
Raskas työ ja raskaat hovit ,
niskoissa on hirveät jumit.

”On niin kiire,
ettei mitään kerkiä tekemään!”
ja infoähkyä päähän vedetään.
Olisi hyvä joskus tuijotella laineita,
ettei tulisi niin paljon paineita...

Terhi Mäkinen



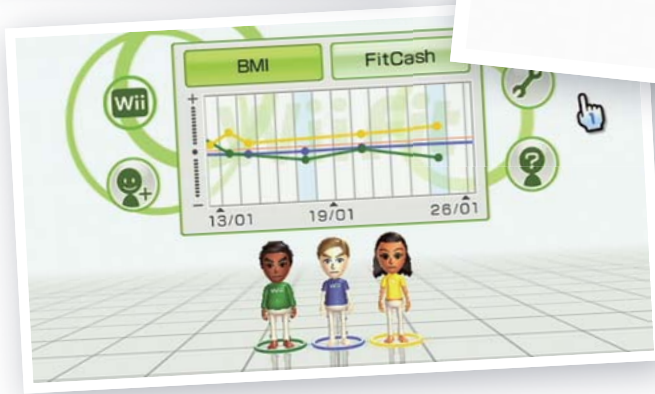
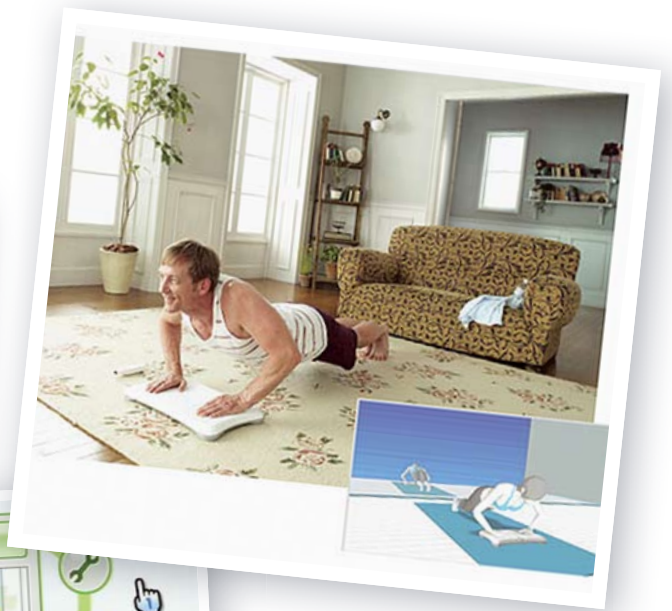
Teksti: Milla Pennanen
Kuvat: Nintendo

Kilot kuriin konsolipelillä?

EU julkisti helmikuun alussa tutkimuksen, jonka mukaan videopelit voivat muun muassa kehittää lapsen strategista ajattelua ja luovuutta sekä innovatiivisuutta. Jos se kerran toimii lapsilla, niin miksi ei myös meillä aikuisilla? Nintendo Wii –konsolin avulla onkin mahdollista kehittyä – rantakuntoon!

Ihan totta! Kauppojen pelihyllystä löytyy tällä hetkellä kolmen eri valmistajan pelikoneet: PlayStation, Xbox ja Wii. Nintendo Wii häviää kahdelle ensiksi mainitulle etenkin jos vertaillaan laitteiden graafisia ominaisuuksia, mutta on ylivoimainen voittaja erikoisominaisuuksia verrattaessa. Wiin perusidea on liikkeentunnistimilla varustetut ohjaimet ja lisäosat.

Wiitä pelatessa ei tarvitse istua sohvalla ja tuijottaa liikkumatta televisioruutua. Siinä seistään, maataan lattialla, hypitään tai huidotaan. Wiin pelimaailma on jotain sellaista, mikä kannattaa ehdottomasti kokeilla! Alle vuoden Suomessa markkinoilla ollut Wii Fit ja siihen kuuluva tasapainolauta on vienyt



kehityksen huippuunsa. Wiin ensimmäinen kilpailuvaltti olikin juuri urheilupeilit, ja Wii on nyt ylittänyt varmasti monen pelaajan toiveet ja odotukset.

Lihakset kasvaa ja notkistuu?

Kyllä! Wii Fit on tasapainolaudan ympärillä pyörivä peliohjelma, jossa pelaaja voi kilpailla urheilemalla joko itseään tai muita pelaajia vastaan. Tasapainolauta on nimensä mukainen hieman tavallista henkilövaakaa suurempi alusta, jonka avulla saa todellakin hien pintaan. Fitin idea on paranneltu versio Speden speleistä tutusta pelistä, jossa kilpailijoiden piti seistä alustalla ja kerätä tietokoneen ruudulla näkyviä pisteitä omaa tasapainoaan hyväksi käyttäen ja ohjaten lantiota pyörittämällä hahmoaan.

Fitin avulla voi laatia oman treeniohjelman, johon kuuluu peruspunnerruksista lähtien juoksua, aerobicia, venyttelyä ja vaikka mäkihypy-

pyä – ja kaikki tämä tapahtuu omasa olohuoneessa. Kaikki lähtee siitä, että pelaaja luo oman hahmonsensa ja suorittaa painoindeksi-mittauksen. Pientä lisäintoa harjoitteluun antaa se, että oman hahmon ulkoiset mittasuhteet tulevat suoraan pelin mittaamasta painoindeksistä.

Treeniohjelmaan voi määrittää myös tarvittaessa oman painonpudotustavoitteen.

Harjoitteista voi valita aerobisten, lihaskuntoa nostattavan, joogan ja tasapainoon vaikuttavien pelejä. Laudan päällä ei saa juosta, joten lenkkeillessä Wiin avulla, on taskuun laitettava

Wiin tavallinen ohjain. Vaikka juoksu tapahtuu paikallaan niin pelissä oleva henkilökohtainen kuntovalmentaja muistuttaa ja huomauttaa, jos juoksurata on väärä. Televisioruudulla näkyy juoksurata ja taustalla vilahtelee Nintendon peleistä tuttuja hahmoja, joka saa ainakin vanhan pelaajan hymyilemään.

Se tulee kuitenkin muistaa, että Wii Fit ei korvaa ulkoilmaa ja muuta liikuntaa. Ja liikkeitä tehdessä on hyvä olla peli lähellä, jotta ei tee liikkeitä väärässä asennossa tai huonolla ryhdillä. Mutta Wii Fit on sekä hauska seurapeli kuin myös toimiva liikuntaharrastus.

Tavoitteenani on miinus viisi kiloa kesään mennessä, yhdistämällä terveellisen ruokavalion, kuntosalin ja Wii Fitin taustuksi onnistunut. Ja koska Fitin avulla jumppaaminen on kivaa ja sitä voi tehdä milloin vain, siitä tulee säännöllinen lisä omassa kuntoilussani!



Kahvitauoilla ja palaveripöydissä haikaillaan yhteisten asioiden perään. Kaivataan joustoja työhön ja työaikoihin, mahdollisuutta keskittyä yhteen asiaan kerrallaan sekä tilaa toteuttaa myös vähemmän tuotavia suunnitelmia. Tehokkuus ja tuoksellisuus ovat aikansa eläneitä päämääriä monen työssäkäyvän mielessä. Tilalle pitäisi tulla ihmislähtöisyys, yhteistyö, keskittyneisyys ja – kyllä, kiireettömyys.

Omassa rytmissä

Jossain kohtaa homma on kääntynyt nurin kurin. Uusi tv-kanava mainostaa itseään ”omalla ajalla”, kodinkoneet säästävät aikaa ja kännykästä luettavat sähköpostit vapauttavat ihmisen työpöydän äärestä. Nyt lupailtaan ilmaista ja langatonta laajakaistaa julkisiin liikennevälineisiin sekä kännykän käyttömahdollisuutta lentokoneisiin. Mihin kaikki tämä oma aika ja vapaus sitten kohdistuu?

Ihmisestä puhuttaessa leppoisa tar-

koittaa Suomen kielen sanakirjan mukaan leppeää; rauhallisen hyväntuulista, säyseää, tyyntä. Kenties sellaista jonka seurassa voi hengähtää, olla vaikka ihan vaan hiljaa, jos siltä tuntuu. Ei tarvitse tehdä mitään. Leppoisan synonyymeiksi nimetään myös seesteinen, levollinen ja lauhkea.

Kaupunkitutkija, valtiotieteen tohtori Timo Kopomaa, Leppoistamisen tekniikat -pamfletin kirjoittaja sanoo, että leppoisuus on myös omarytmisyyttä ja

TAVOITTEENA LEPOISAMPI MAAILMA

Työelämä on murroksessa – Suomi on virallisesti taantumassa ja monella työpaikalla elää epävarmuus jatkosta. Jotkut joutuvat lomautetuiksi, jopa työttömiksi, jäljelle jääneet tekevät tuplaten töitä. Kiire jakautuu epätasaisesti.

Teksti: Nepu Väyrynen



ennakoivaa elämäntapaa. Jos tänään et polta itseäsi loppuun, jaksat huomennakin. Ja jos kykenet ainakin osittain luomaan itsellesi sopivan elämänrytmin, on arkesi todennäköisesti tyydyttävämpää ja rikkaampaa.

Liian kiire töissä

Työssä kiire on joskus lähes kontrollimatonta. Vaatimukset tulevat monesti ylhäältä- ja ulkoapäin, rytmi ei ole aina omassa hallinnassa. Miten työstä voisi tulla leppoisampaa?

Ammatit, joissa työskennellään lähellä ihmistä tai toista elävää olentoa, voisi olla luonnostaankin hieman hitaampi rytmi. Työntekijöillä tulisi olla aikaa tehdä työtään ja saada asiakkaansa tuntemaan olonsa hyväksi. Vai mitä kuulostaa hosuen hutiloiva kirjanpittäjä, kiireesti teokselta toiselle puhkuva museo-opas tai kireän ärtyisä, kelloaan tarkkaileva jalkojohtaja?

Kopomaa puhuu pakkotahtisuudesta, joka on muotoutunut muun muassa liikenne- ja työaikataulujen mukaan ihmisen sisään rakentuvaksi vauhdiksi. Vaikka ei hypäisi pois päivittäisten rutiinien jatkumosta, voi omarytmiä pyrkä monin eri tavoin.

Pieniä valintoja

Omarytmiä löytyy ennen kaikkea itsetuntemuksesta, omien arvojen ja toiveiden kautta. Kun tiedät miten ja missä järjestyksessä hoidat työsi parhaiten, voit paremmin keskittyä osaamiseesi ja työn tekemiseen. Omassa rytmissä tekeminen ei tarkoita hidastelua. Jos rytmin, järjestyksen tai systeemin muutos on perusteltavissa, saattaa se sopia myös työnantajalle. Esimerkiksi asiakaspalvelun laadun parantuminen kiinnostaa työnantajaa varmasti.

Heille, joille omarytmiä työssä on

vaikeaa saavuttaa, antaa koti ja vapaa-aika toisen mahdollisuuden. Omalla ajalla ei tarvitse olla tehokas, tuottelias ja nopea. Silloin voi tahallisesti toimia hitaasti. Arkisimpia esimerkkejä ovat kävely autoilun sijaan, käsin tiskaaminen tai rauhallisen illallisen nauttiminen.

Parasta hidastelua on mitään tekevätkä, loikoilu, hiljaisuudessa haaveilu. Lomalla kiireettömyyttä voi vaalia pysyttelemällä omalla mökillä ja jättämällä vierailurumman väliin – tulkoot sukulaiset ja ystävät kerrankin puolestaan käymään. Myös lentämisen vaihtaminen junailuun tai laivamatkustamiseen tekee kumman leppoisaksi, kun matkustamisen käsite palautuu takaisin matkalla olemisen tärkeyteen.

Nouse leppoisasti vastarintaan

Yksilötasolla leppoisuudessa on kysymys oman elämän hallinnasta, turhan kiireen ja stressin karsimisesta ja paluusta perusasioiden äärelle. Leppoisuus on tavallisista asioista nautiskelua, läheisyyttä, hiljaisuutta, rauhaa.

Leppoisuus on saavutettavissa elämällä tasaista ja säännöllistä arkea. Jos valitset toisin jollakin elämänalueellasi, ja päätät lakata suorittamasta ja aloittaa nautiskelun omassa rytmissä, muut paitsi omaa elämääsi myös ympäristöäsi. Kopomaan mielestä hitauden vaaliminen voi merkitä tapaa toimia toisin ja vastustaa totuttuja uria.

Millainen olisi sitten leppoisampi maailma? Olisi aikaa vaihtaa lähikaupan kassan kanssa päivän kuulumiset tai pysähtyä katselemaan maisemia matkalla töihin? Ehkäpä. Pienet muutokset omassa arjessa vaikuttavat laajemmin kuin osaamme kuvitella. Kenties olemme jo matkalla leppoisampaan huomiseen, kaiken tämän kiireen keskellä.



Kun mahdollista, kokeile seuraavia asioita:

- laita sähköpostiohjelma osaksi päivää kiinni, määrittele oma sähköpostin luku-aika
- aikatauluta päiväsi niin, että yhdelle tehtävälle jää mahdollisimman paljon keskeytyksetöntä aikaa
- ole mukana ”hyödyttömässä” yhteisössä, sellaisissa, joissa ihmiset eivät kokoontu työn tai muun tuottavan asian äärelle: sählyporukka tai paikkakunnan kuoro
- jätä tekemättä jotakin, mikä ei tunnu aidosti tärkeältä
- jätä ostamatta tavara, jota et todella tarvitse
- käytä enemmän aikaa ja rahaa hitaisiin nautintoihin: lukemiseen, kiireettömiin hetkiin ystävien seurassa, teatteriin, näyttelyihin tai vaikka hierontaa

Lukemista

- Leppoistamisen tekniikat, Timo Kopomaa, Into
- Slow, elä hitaammin! Carl Honoré, Bazar
- Hetken tyrannia, Thomas Hylland Eriksen, WSOY

ET:n jäsenvakuutukset ja vakuutusedut Turvassa

ERTO ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva aloittivat vakuutusyhteistyön 1.1.2009

Liiton jäsenet on vakuutettu jäsenvakuutuksella, joka on matkustajavakuutus vapaa-ajan ulkomaanmatkoille. Matkustajavakuutus on jäsenetu, jonka ERTO on maksanut puolestasi. Lisäksi liitto on ottanut jäsenilleen Liittoturvakatuksen, joka on voimassa järjestötehtävissä ja -tilaisuuksissa kaikkialla maailmassa.

Matkustajavakuutus

Vakuutettuina ovat liiton jäsenet sekä vakuutetun mukana matkustavat alle 15-vuotiaat perheenjäsenet (omat lapset sekä vakuutetun kanssa samassa taloudessa asuvat lapset). Vakuutettuina ovat myös eläkeläisjäsenet, jotka maksavat eläkeläisen jäsenmaksua tai palvelumaksua.

Vakuutus ei sisällä matkatavaravakuutusta, joten matkatavarat on vakuutettava erikseen, elleivät ne jo sisälly normaaliin kotivakuutukseen. Kun otat laajan tason kotivakuutuksen Turvasta, korvaa se ulkomaan matkoilla mukana oleville matkatavaroille aiheutuneita vahinkoja 4 500 euroon asti.

Matkustajavakuutuksen voimassaolo

Vakuutus on voimassa Suomesta ulkomaille tehtävillä vapaa-ajan matkoilla, jotka kestävät yhtäjaksoisesti enintään 45 vuorokautta.

Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa, eikä ehdoissa erikseen poisrajatuissa urheilulajeissa tai harrastuksissa.

Vakuutuksesta korvataan

Matkustajavakuutuksesta korvataan matkan aikana alkaneen äkillisen sairauden tai sattuneen tapaturman aiheuttamat hoitokulut ilman ylärajaa. Vakuutuksesta korvataan myös matkan peruuntumis- tai keskeytymiskuluja sekä matkalta myöhästymisestä aiheutuneita kuluja.

Lisäksi vakuutukseen sisältyy korvaus tapaturmaisesta pysyvistä haitasta sekä tapaturmaisesta kuolemasta alle 15-vuotiaille vakuutetun mukana matkustaville lapsille.

Jäsenkortti matkalle mukaan

Liiton jäsenkortti on myös matkavakuutuskortti ja se on hyvä pitää aina matkalla mukana. Näin hoitava laitos voi todeta, että asiakkaalla on voimassa oleva matkavakuutus ja että hoidoille löytyy maksaja. Matkakohteen hoitolaitoshan ei voi tietää, ovatko hoitokulut vakuutuksesta korvattavia vai ei. Tämän vuoksi hoitolaitos päättää, laskuttaako se jäsenkortin perusteella suoraan Turvaa, vai joutuuko potilas ensin itse maksamaan kulut ja hakemaan korvaukset matkan jälkeen Turvasta. Matkavakuutuskortti ei ole maksukortti, joten on hyvä varautua siihen, että kulut joutuu maksamaan ensin itse ja hakemaan korvausta myöhemmin vakuutusyhtiöstä.

Turvalla ei ole ulkomailla sopimuslääkäreitä. Turvan internetsivuilta löytyy kuitenkin luettelo Turvan suosittelemista hoitolaitoksista, jotka on todettu luotettaviksi yhteistyökumppaneiksi ja jotka tuntevat vakuutusyhtiö Turvan. Näitä hoitolaitoksia on suosituimmissa lomakohteissa ja suurkaupungeissa.

SOS auttaa

Mikäli hoitolaitoksen kanssa syntyy ongelmia, kannattaa ottaa yhteyttä jäsenkortin takana mainittuun SOS hätäpalveluun, joka on pohjoismaisten vakuutusyhtiöi-

den omistama kansainvälinen "hälytyskeskus". Toimistossa on ympärivuorokautinen päivystys ja siellä voidaan auttaa esimerkiksi laskutusluvan saannissa.

Toimistosta annetaan tietoja vakuutuksen sisällöstä ja he antavat myös ohjeet, miten kyseisessä tapauksessa pitäisi menetellä. SOS koordinoi hoitoa ja järjestää tarvittaessa ambulanssikuljetuksen Suomeen. SOS palvelee suomen kielellä, joten siellä olevan asiantuntijan kanssa voi keskustella omalla äidinkielellä ja SOS välittää potilaan hoidon kannalta tärkeät tiedot hoitolaitokselle.

Alennusta vakuutuksista

ET:n jäsenenä saat vapaaehtoisin koti-, auto- ja henkilövakuutuksiin jatkuvan 9 prosenttia alennuksen. Lisäksi liiton jäsenenä saat 5 prosenttia omistaja-asiakasalennuksen heti ensimmäisestä vakuutuskaudesta alkaen, kun otat Turvasta koti-, henkilö tai liikennevakuutuksen.

Kun omistaja-asiakkuutesi on kestänyt viisi vuotta, nousee alennuksesi 7 prosenttiin. Kymmenen vuoden jälkeen alennus on 10 prosenttia. Omistaja-asiakasalennuksen saa myös lakisääteiseen liikennevakuutukseen.

Lisätietoa

Lisätietoja jäsenvakuutuksesta saat Turvan palvelutoimistoista, -pisteistä tai palvelunumerosta 01019 5110. Olemme räätälöineet Erton jäsenille omat vakuutussivut, joille on linkki Erton internetsivuilta.

Turva/Kati Iharanta



Lomamökit

Erytistoimihenkilöt ET ry:llä on kaksi lomamökkiä ja viikolle 8 yksi lomahuoneisto jäsenten käyttöön.

Olokolo

Levin Kelorakassa on kaunis siniharmaa hirsimökki, jossa on tupakeittiö, kaksi makuuhuonetta, kaksi parvea ja sauna. Mökki on tarkoitettu 6–8 hengen majoitukseen, ja se on valmistunut vuonna -89. Olokolo sijaitsee noin kilometrin päässä Hullun Poron ravintoloista ja noin kahden kilometrin päässä Levikeskuksesta, jossa on elintarvikekaupat, Alko, apteekki, lahja- ja erikoistavara-liikkeit, postipalvelut, kylpylä ja useita ravintoloita jne. Runsaat harrastusmahdollisuudet. Lisätietoja www.levi.fi

Tonttula

Nilsin Tahkolla on pirteä punainen paritalon puolikas, jossa on tupakeittiö, yksi makuuhuone, iso parvi ja sauna. Huoneisto on tarkoitettu 5–7 henkilön majoitukseen, ja se on valmistunut vuonna 2001. Tonttula sijaitsee noin 1,5 kilometrin päässä rinteistä ja Sokos Hotel Tahkovooresta, jonka ympärillä ovat muut ravintolat, kylpylä, pieni elintarvikeliike sekä lahja- ja urheilutavaramyymälä jne. Monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Lisätietoja www.tahko.fi

Molemmissa mökeissä on hyvä varustelutaso; astiat, astianpesukone, mikro, TV, video, radio/cd-soitin, hiustenkuivain, kiharrin, kuivauskaappi, autopistoke sekä vuodevaatteet ja pyyhkeet. Tonttulassa myös pyykinpesukone.

Molemmissa lomakohteissa vuokraan sisältyy golf-osakkeen käyttöoikeus ja talvella kaksi rannelippua.

Olokolon lomaviikko on lauantaista klo 14, seuraavaan lauantaihin klo 12. Tonttulan lomaviikko on perjantaista klo 14, seuraavaan perjantaihin klo 12.

Lomaviikot arvotaan kaksi kertaa vuodessa: viikot 35–52 ja 1–7 arvotaan 15.5. ja viikot 8–34 arvotaan 15.12. Mikäli samaa ajankohtaa hakee useampi henkilö, on etusijalla hakija, joka ei ole aiemmin mökkiä vuokrannut.

Viikkovuokrat:

Kausi: Olokolo:

A 450 € viikot 8–18

B 340 € viikot 1, 35–39, 51–52

C 170 € viikot 2–7, 19–34, 40–50

Kausi: Tonttula:

A 450 € viikot 8–16

B 340 € viikot 1–7, 20–41, 49–52

C 170 € viikot 17–19, 42–48

Mökkivastaavat:

Olokolo ja Ylläksen lomahuoneisto:
Virpi Pelttari,
Käsityökatu 16 B 4, 38210 Sastamala,
email virpi.pelttari@kopteri.net
puh. 050 377 1961

Tonttula: Tuula Sydänmaa,
Pelimanninkatu 5 B 3, 78850 Varkaus,
email tuula.sydanmaa@navitas.fi
puh. 040 596 8550

Hakemuksen toimittaminen:

Postita mökkivastaavalle, lähetä sähköpostina tai täytä hakemus ET:n nettisivuilta www.etry.fi. Seuraavaan arvontaan hakemuksen tulee olla perillä 9.5.2009 mennessä.

LOMAMÖKKIEN VUOKRAHAKEMUS VIIKOT 35/2009–7/2010

Hakijan nimi: _____

Osoite: _____

Sähköposti: _____

Puhelin: _____

Työpaikka: _____

Olokolo:

Haluttu viikko: _____ tai _____ tai _____

Tonttula:

Haluttu viikko: _____ tai _____ tai _____

Lomahuoneisto:

Olen aikaisemmin ollut:

Olokolossa: vuosi _____ viikko _____

Tonttulassa: vuosi _____ viikko _____

Lomahuoneistossa: vuosi _____



ET RY:N TAPAHTUMIA VUONNA 2009

- 21.–22.3.** PITO-päivät pienillä toimialoilla työskenteleville, Hotelli Aleksandra, Jyväskylä
- 18.4.** Kevätkokous, Hotelli Kalastajatorppa, Helsinki
- 5.–6.9.** Tutustumislaisuus 1.6.2008–31.5.2009 välisenä aikana liittyneille Tallinnassa
- 19.9.** ERTOn järjestämä Tavoitteet todeksi -seminaari henkilöstön edustajille ja hallinnossa toimiville
- 20.9.** ETn omaa ohjelmaa Tavoitteet todeksi -seminariin osallistuneille ET:n jäsenille
- 10.–11.10.** Asianajo- ja lakiasiantuntijain työskentelevien ASLAT- ja kiinteistöalalla työskentelevien HUISKI-päivät Turun Caribiassa
- 14.–15.11.** Syyskokous Helsingissä ja pikkujouluristeily Vikingin XPRS:llä (risteily toteutetaan yhdessä Tietoalan toimihenkilöiden ja Tilitoimihenkilöt TITOn kanssa). Laiva lähtee 14.11. klo 21.00 ja palaa 15.11. klo 11.00 (ei maissakäyntiä).